

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (تعادل و تراجم)

اخبار علاجیه ۶

جلسه ۴۲۶

استاد شفیعی

نتیجه گیری از اخبار علاجیه

مصنف یازده خبر در این باب نقل کرد که از حیث سند و دلالت، صور مختلفی داشتند مشهور علما در قاعده ثانویه، قائل به تخییر شدند اما از اخبار، حکم به تخییر استظهار نمی شود زیرا یا از حیث سند ضعیف بودند، یا از جهت دلالت در مقابل اخبار توقف، توان استقامت را نداشتند پس عند التعارض حکم به توقف باید نمود. و این توقف از لوازم همان قاعده اولیه (تساقط) است.

نکته:

برخی به مفهوم غایت تمسک کرده اند زیرا در برخی از روایات آمده بود که «تاخیر بینداز تا امامت را ملاقات کنی» در این گونه روایات غایت مشخص شده است، مفهوم از این روایات این است که اخبار توقف مخصوص زمان حضور است و زمان غیبت را شامل نمی شود. ولی مصنف می گوید: غایت چند صورت دارد. الف: غایت برای موضوع. ب: غایت برای محمول. ج: غایت برای حکم. از بین این موارد فقط غایت برای حکم دارای مفهوم است، و منظور از حکم، احکام خمسسه تکلیفه است. لذا نمی توان به مفهوم غایت در روایات مذکور استدلال نمود.

نتیجه:

اخبار توقف اقوی سندا و دلالتا هستند، طبق اخبار توقف، وقتی اطراف تعارض، تکافو پیدا کردند، در مقام عمل و افتاء باید توقف کرد. و اما اخبار تخییر، به دلیل ضعف سندی و دلالتی، کنار رفت. پس قاعده ثانویه که توقف باشد، در واقع موید قاعده اولیه که تساقط است، می باشد، زیرا هر دو در واقع یکی هستند.